

ЧАС ПОЕЗІЇ ЖІНОЧОЇ

Книга жіночої інтимної лірики. З відповідною назвою: приворот, чари... Одразу аж трьох поетес. Бо — час жіночої поезії.

Це не перебільшення, не іронія, це — констатація явища. На недавню (квітень 2008 року) обласну нараду молодих літераторів з'їхались майже три десятки віршувальників і лиш кількоро серед них були хлопці. Феномен степу? Нічого подібного: у дні волинських моїх гостин цього ж літа перші свої книги з автографами дарували виключно дівчата. Керівники всеукраїнських нарад молодих літераторів, які проводяться щороку за сприяння Міністерства України у справах сім'ї та молоді й Національної спілки письменників у Коктебелі чи Ірпені, також голосять до обласних структур: чого мало хлопців направляєте? А що вдієш, коли в літературу ідуть переважно дівчата...

Чому? Питання набагато складніше, ніж здається. Однією демографією чи мирним періодом нашої історії не пояснити. А й демократією, і світовою тенденцією, і ще багато чим.

Можна навіть простежити прогрес цього явища. Для мене яскравим порівнянням є фотографія нашої обласної письменницької організації середини 90-их років, де на знімку — жодної жінки, і сьогоднішній список спілчан, в якому третина жінки, а завтра буде половина й більшість.

А подивімось, як стелилась дорога в літературу кожній із них. Галині Берізці — доля особлива випала: першу книгу вона видала у 77 років, хоча писати почала ще в дитинстві. На сходженні їй завадила тоталітарна ідеологія, радянський концтабір у прямому й переносному значенні слова. Світлана Барабаш насмілилась оприлюднити голос своєї музи, лиш списавши папуші білого аркушу про творчість інших поетів — у 57 років. Навіть Тамара Журба, якій начеб ніщо не вадило, першу свою поетичну книжечку взяла в руки у 40 років. І Антоніна Корінь за 40, і Катерина Горчар, Тетяна Андрушко, Ольга Полевіна — за 30...

Авторкам «Тройзілля» — далеко до 30-ти, наймолодшій лиш 20 недавно сповнилось. А це вже їхня друга книга. Точніше: кожна до «Тройзілля» прийшла зі своєю першою книгою. Є підстави для радощів? Врешті, не заради втіхи я привертаю увагу до цифр. Заради природності процесу. Особливо що стосується інтимної лірики. Звичайно, і змучене роками та негараздами долі серце спроможне виплекати любовні рядки, але натуральніше таки — серце юне, молоде. Хоча й у нього любов небезжурна. Та чи й буває вона безжурна? А що вже поезії з такої не вточиш — то це чи й не аксіома.

*Я знайду тебе знов. Я знайду й загублю водночас.
І шукатиму тихо. Й чекатиму знову роками
Перехрестя, що вмить лиш на мить перетнеться для нас,
І хвилину, що знову впаде, наче прірва, між нами.*

Несамовите, терзаюче й панахаюче почуття люблячої душі й тіла. Стільки тут вогню, стільки бажання, зневіри і віри, що тільки молоде серце

здатне такий шквал почуттів усвідомити і спробувати осмислити. Це Любов Єременко. Але не тільки шквал почуттів на палітрі поетеси: скільки жертвності, відданості й благородства, скажімо, у поезії «я стану тонкою свічечкою»!..

Ускладненою здебільшого метафористикою висповідується лірична героїня Надії Гармазій. А часом і зовсім прозорою:

Автобус спізвився, на щастя, знову.

Уста посиніли від холоду.

Слову

Не судилось бути сказаним й чути.

Але присоромлено вії вологі

Торкнулись твоєї теплої

Скроні

І ми залишились, викинувши квіток....

Бездоганною версифікацією, незужитими римами, глибокими почуттями позначена поезія Юлії Гладир. Ось прочитайте лиш назви віршів і відчуйте шал пристрастей: «Наші долі записані зовсім на різних пергаментях», «Де поділася магія доторку наших долонь?», «Стою не з вами. Серце — мов їжак», «Ви наснилися мені, коли ніч захлиналась димом», «Ти не пишеш мені. Я поволі тебе забуваю», «І залунають твої кроки ковальським молотом у крицю»... Вулкан. Торнадо. Горобина ніч.

Хай живе інтимна лірика!

... У ще зовсім недавні часи вірші про кохання могли бути лиш підверстані в кінці книги — після лірики громадянської (так званих «паровозів»), після лірики виробничої, історичної, пейзажної... Часи змінилися. Сьогодні молоді поетеси випускають книгу, переважна більшість віршів якої — про любов. Тож не треба соромитись казати собі й комусь — часи змінилися на краще. Поезія повертається нарешті до самої себе, бо поезія ж насамперед — це любов. От тільки сумно, що чоловіки цих змін на краще ніби й не помітили. Агов, консервативне чоловіцтво?!

Василь Бондар

Юлія Гладир

КВИТКИ НА ДОЩ

НА РІЗНИХ ПЕРГАМЕНТАХ

* * *

Наші долі записані
 зовсім на різних пергаментах,
Що надійно лежать
 на полиці під пилом думок.
А душа ще мовчить,
 наче й досі не вивчила грамоти,
І не прагне словес.
 І годинник нещадно замовк.
Неприборкані вії
 розверзнуте небо проколюють.
Розмальовано ніч
 не для нас, не для нас, не для нас...
І недбалі слова,
 непрочитані сталою долею,
Не сприймає душа
 і знайомі значки проклина.
Я так хочу лишитись
 у цій замаскованій схованці,
Хоч втікати вічність
 у всі поцейбічні світи,
Вириваючи душу
 з долонь твоїх болісно й похапцем,
Як невдячний нащадок
 зрікається рідних святинь.
А зіниці ножами
 пожовклий пергамент розпорюють.
Він жадає вогню.
 Зародився в душі Герострат.
Перекреслюю світ
 сірником. Почуттів бутафорія
Навпіл душу розітне,
 нове збудувавши із втрат.

* * *

Ви шукаєте ніч,
але в неї натовлені очі.
Загубили межу,
де вже дно, а де час висоті.
В темних вікнах небес
зорепади виплакують ночі,
Несповідним гріхом
передчасно й завчасно святі.
Ви шукаєте ніч,
коли ранок — мов постріл у спину.
Недознятий ваш сон —
гріх падінь і безкарність різні.
Режисер прокричить.
Тільки кулю нестямно нестиме.
Я з підбитим крилом
долечу і проб'юся крізь ніч.
І жбурлятимуть люди
презирливий погляд в обличчя.
Ми для них — вороги,
ми чужинці невдалих атак.
Я тулюся до вуст,
я вже більше нікого не кличу.
Накриває нас ніч.
Добрих марно, а злі прийдуть й так.
А коли зійде дим
і розірвуться хмари на шмаття,
І промерзлі поля
будуть мріяти потай про серп,
Ми прокинемось десь
у загубленій містотім кімнаті,
Щоб дожити той фільм,
про який ще не зна режисер.

* * *

Лий, літній дощ, найліпший наш товариш,
Вплітай у струни пальці з кришталю.
Ти нашу таємницю розкриваєш.
До щік твоїх вологих притулюсь.

Як він співав під зойк твоїх мажорів!
А може, зараз також десь намок.
А ти все йдеш. Все треш, немов на жорнах,
Нові розп'яття пристрасних думок.

А в небі зорі — наче в ніч морозу.
І місяць низько, мовби на Різдво.
Ясніють ще не виплакані грози
І проти нас, і тільки для нас двох.

Розлука хоч потрапила до пастки,
Заколоситься зустріччю з зернин.
Лий, літній дощ, мені не страшно впасти,
В безсонну ніч рушаючи за ним.

* * *

Залиште все, залиште все, як є.
Я й так люблю теперішній мій статус.
Я й так люблю все те, чому не статись.
Зоріє лиш ім'я мені твоє.

Мені одне: я знаю, що ти є.
І хай нас потім грішниками сплять.
Твій голос серце вивчило напам'ять
І кожен звук натхненно й спрагло п'є.

Залиште все, залиште все, як є.
Хай сонце сіє квітом зелень стебел,
Хай висне місяць стомлений на небі,
Котрий себе в воді не впізнає.

Залиште все, залиште все, як є...

* * *

Не відпускай моїх долонь,
Не віддавай моє тепло
Тому далекому й не вартому...

Не варто.
Бо місяця розбите скло
Відіб'є все, що не збулось,
У тім житті, яке здалось
невдалим жартом.

Настане день німих прощань.
І сльози — що усім дощам?
І дика ніч примусить їсти гострі зорі.
А поки, з-за твого плеча,
Цей світ — неспалена свіча.
І келих місяця невипито-прозорий.

* * *

Стою не з вами. Серце — мов їжак.
Злочинно ніч у вуха лясне: «Гірко!»
Дихне залізом місяця тарілка.
На ній ледь-ледь видніється іржа.

Стою не з вами. Дряпа ніч листа.
Я, іншим неприборкана тигриця,
Мов не збиралась отруїти Гриця.
На ранок небо вигостило сталь.

Метав униз потужні стріли Зевс.
Десь там були ми юними Богами.
Там плакав чисто виголений Гамлет
Дощем шукань на вістрі голих лез.

Там мокли дві зажурені сосни.
Ці руки — вічно сплетене коріння.
І що десь там, за обрієм прозріння?
Що буде далі з нами, поясни?

Спесиве серце, наче булава,
Не здійнята гетьманськими руками.
Стою не з вами. Кам'яніє камінь.
Стою не з вами, ніби й нежива.

* * *

Дні листям безцільно злітались додолу,
Навіки лишаючи плетиво віт.
Якщо ти не доля, якщо ти не доля,
Навіщо ж так солодко тьмариться світ?

Байдужий навік до душі мого світла,
Заквітчаний рясно трояндами зір.
Вона ж — збите листя зітханнями вітру, —
Приречено гине. Приборканий звір.

Ще лине в уяві до стиглого жита,
До сонця і вуст, що шепочуть «навік»...
Та небо стрілою прощання прошите,
І крапельки болю дощатъ з-під повік.

* * *

Сірі лебеді-хмари
 граційно пір'їни ронять.
Невесняного міста
 кордони їм надто тісні.
Лебединих пір'їнок
 спинилися зграйки на скронях.
Не кажи мені, любий,
 я знаю — це тільки сніг.
Через милі й віки,
 як нестерпно забракне кисню,
Я полину до тебе,
 хоч навстіж світи розчиняй.
...Кришталева бруківка
 співає нечувану пісню,
Хмари-лебеді все
 колисають хмарків-каченят.

* * *

Надійно будень скинувши на плечі,
Несуть свою одвічну німоту
Отак і я: рудим паркетом зречень
До тебе йду.
Порожній зал. Мигтять екрани вікон.
Із серцем кроки ввійдуть в резонанс.
Інакше ми не зможем і не звикнем.
Нічний сеанс.
Рвонувши в землю вкоренілий пакіл,
Хоча й ланцюг у шию мертво вріс,
До тебе йду замріяно і палко.
Паркетом сліз.
Без тебе — біг на всі чотири боки.
З тобою — в будень, осуд, хоч на край.
Як би скупим, черствим і неглибоким
Не був метраж.

* * *

Ви наснились мені, коли ніч захлиналась димом
Серед іскор думок, наче в попелі над багаттям.
На етапі страждань я вливалась у кожен атом
Того тіла й душі, що навіки — мене частина.
Ви зустрілись мені, коли квітень застиг у вишні.
Дві буденні прямі перетнулись у точці свята.
І так міцно з'єднав воєдино їх двох Всевишній,
Що ніхто б вже не зміг це єство їхніх душ розірвати.
Я спізnilась до Вас на незбутню цю нашу зустріч.
Я благала, й життя все ж дозволило крізь «Не треба!»
Тільки біль вибухає в душі нерозбавним згустком,
Як палкі дві зорі одночасно злітають з неба.

КВИТКИ НА ДОЩ

* * *

Десь там, де ти мене вже не чекаєш,
Бринять не мною сказані слова.
Не нам чорніє небо, наче кава,
Яку твоя рука не налива.

Десь там кохання вже не зародилось.
Що ж, перехожий, нас не виглядай.
В тім джерелі zostались крокодили.
Вже каламуттю дихає вода.

Десь там, де ти мене не дочекався,
Зотлів до ранку місяць у вікні.
Замовив хтось квитки на дощ у касі,
В калюжах небо кинувши до ніг.

* * *

Ти не пишеш мені.
Я поволі тебе забуваю,
Хоч душа ще болить,
заховавшись у рештки тривоги.
Сотні тисяч свічок
за лаштунками темного раю.
Не згорає їх віск
в ніч, призначену тільки для двох.
Ти не маєш причин,
ти не знаєш, із чого почати.
Дотикається ніч
нерозгаданим сумом до щік.
Й на гарячі уста
гнівno ставить печалі печаті,
Щоб нестриманим струмом
їх змили потужні дощі.

* * *

Де поділася магія
доторку наших долонь?
Де подівся очей наших
відблиск шаленого струму?
Моє серце без тебе
подібне чомусь до Сатурну,
Так надійно закуте
у кілець пекельних полон.
Світ — суцільний туман.
Він давно потопає в імлі.
І у серця мого
вже немає химерних вакансій.
Все ще кажуть невтішно:
життя не існує на Марсі.
А без тебе мені б
воно зникло й на нашій Землі.

* * *

У прочинені вікна
вриваються співи пташок.
Розкажи мені, пташко,
про що ти так палко ридаєш?
Я ці муки твої
перевчила ще до пелюшок,
І вони мені й досі
ні крапельки не обридають.
Прокидається місто,
повільно, мов після гульні.
Я вдихаю цей світ.
Я його невзаконена бранка.
Я вслухаюсь у спів.
Я не спала в знемозі всю ніч,
Догорівши вогнем
непростимих думок аж до ранку.
А вона все дзвенить.
Кришталево-злочинним вином
Наливає мій слух.
Я п'янію, забувши про решту.
Ти співаєш про світ,
про кохання незримий фантом.
Прокидається місто.
Ти також жадаєш арешту.

* * *

Між нами вчора чорний кіт прочовгав.
Червневий сум вичерпую з човна.
Чаклує час, а нібито й нічого.
Лишень уста шепочуть «Отче наш».
Не чуємо, як часто плаче чайка
Над Чорним морем, вчувши чаєнят.
Чужа душа і випита, мов чарка.
Згубила ключ. Не хоче відчинять.

* * *

Ти за декілька кроків.
Ти на відстані смутку і тиші.
Ти на відстані, більшій за відстань,
Щоб зійняти полуду з очей.
Я байдуже проходжу.
Я в байдужій знеможі проходжу,
Коли сонцем налита бруківка
Крізь взуття, наче в пеклі, пече.
Мить болюча триває.
Мить незнані досі спокути,
Що в уяві дзвенить в сотні пауз.
Я іду крізь цю мить у світи.
Я боюся очей тих,
Наче грішник Всевишнього Суду,
Що надіється щиро й свідомо
Хоч для когось ще бути святим...

* * *

Зотліло літо, а весни
Давно вже й попелу не стало.
Й залізним пензлем перший сніг
Нас вимальовує недбало.

Веселих вулиць ліхтарі,
Мою поразку й перемогу.
І сто нестоптаних доріг,
Які сплелись в одну дорогу.

В ОДНІЙ КОГОРТІ

* * *

Поети горді, безнадійно горді.
Мене до поцілунків не привчай.
З тобою ми йдемо в одній когорті,
Так що плече торкається плеча.
Ми — дикуни, складні й багатогранні.
Нас мало хто оцінить і збагне.
Рубці поразок щедро вкрили рани.
Забудь, як не забув іще мене.
Поети горді, безнадійно горді.
Падіння, так падіння. Злет, так злет.
Вже не благально, твердо крикну: «Годі!»,
А ти все шлях скеровуєш вперед.
Серця сплелись в нечуванім акорді,
Бринить безсмертям викуваний твір.
Поети горді, безнадійно горді.
Не говори й словам оцим не вір.

* * *

Пахне степом асфальт
цього дивного дикого міста.
Пахнуть степом калюжі,
сліпучі, як вістря меча.
Недолугі слова
у погоні за зляканим змістом
Мерехтять китайками
на мужніх козацьких плечах.
Навкруги — дикий світ.
Навкруги — незбагненне роздолля.
Хан втікає, мов миша,
у купці своїх посіпак.
Запорожцям в цю мить
усміхається латана доля,
Над якою ридав
і молився поет і кріпак.
Кобзарі заgrimлять
Перунами у хмар тугі струни,
Заголосить земля
булавою з колючками міст.
В непокорену душу
мотив цей засіється струмом,
Недолугі слова
порідняться у форму і зміст.

Учителю

Учителю, пробач, що я на «ти»,
На «ви» ж бо не звертаються до Бога.
Думки твої — нескорені світи.
В суворості — не приспана тривога.

Ти йдеш вперед, в нічне небо очей.
Вони меткі й пронизливі до фальші.
О, як нестерпно Слово те пече
І душу грізно спопеляє майже.

Ти — книга книг, велична і проста.
Вітри жбурляють граду намистини.
З-під снігу пагін сонця пророста,
Немов з-за хмар. Свист кулі... Гільйотина...

В твоїх очах віки, віки, віки...
Ти для малечі — Всесвіт і епоха.
Лишень недбалим помахом руки
Не оскверни, не зруш цю святість Бога.

Бо блиск очей розтопиться, як віск,
І в храмі школи темрява засяде.
І тільки спогад — наче обеліск,
І тільки гнів отруйної досади.

Душа тремтить від болю й німоти,
Їй серед тиші порожньо і вбого.
Учителю, пробач, що я на «ти»,
На «ви» ж бо не звертаються до Бога!

* * *

В тролейбусі жінка
тримала прив'ялі троянди.
Замріяні очі
зорили в запилене скло.
В нестерпне мовчання
врівалось рядочком три ямби.
І щось нерозгадне
знеболену душу пекло.
Прив'ялі троянди
без крихти лункого морозу.
Нічніюче небо
палало вогнем забуття.
І тільки три ямби
на фоні безмежної прози
Прив'ялі троянди
із драми чужого життя.

Рудий

Під стріхою – ще день не звечорів, –
Де древня піч пішла в сумну відпустку
Й асфальту новоспечена черінь
Пожадливо п'є сонця жовті згустки,
Дрімає кіт, рудий, немов пісок.
Іскристо промінь світиться у вусі.
І наче дід, що сперся на ціпок,
Сміється ледь помітно в білі вуса.
Нічні мазки з мольберту «Небокрай»
Стирає сонця вигострена брила.
Він молиться рудому богу Ра,
А часом – Геліосу чи Ярилу.
Так загадково блимає весь вік,
Мов знає все на світі до зерняти.
І золотисте плетиво повік
Ховає ніжну душу кошеняти.
Ніч полювань лишає в томи карб.
Муркоче колискові сам до себе.
Розніжений промінням сонний скарб
Охороняють списи гострих стебел.
Холодна піч, не треба моря сліз!
Згасає день. Дощу й так чути запах.
Ще зійде хліб осінньо на столі,
Як сонце у рудих котячих лапах.

* * *

Ти в піснях жити будеш,
у віршах,
у схлипах мелодій.
В нескінченних рядках
кілометрів
недоспаних праць.
У недбалих мазках
ти щоразу
зринаєш з полотен,
Як натхненна рука
в дикім захваті
рветься на плац.
Жити будеш в томах
і в акордах
незмінного року.
Над вершинами гір,
в швидкоплині
старого Дніпра.
В кожнім вигині плавнім
будівель
епохи бароко.
І в віконцях ясних
кіноплівки,
затертої в прах.
Ти – Людина, велична
й найближча
до величі Бога.
Я гублюсь в запитаннях:
чому
твоя доля крихка?
Коли ти замовкаєш,
твоїми
вустами епоха
Промовляє слова,
що чекають
нового рядка.

* * *

В пухкій долоні хмар горить рудаве сонце.
Заплуталась душа і дивиться з-за штор.
А дикий час летить в невігаданій гонці,
І звіром голосним реве німий мотор.

Відлуння вболівань — грім Олімпійських ігор.
І голос до людей не шле своїх послів.
Потужна крига хмар. Зима не тішить снігом.
Лиш спаленим пальним покашлює услід.

Поразки вічний страх. Суть відступів ганебна.
Думки шукають слів. Розгублено листи.
І горнеться душа долонями до неба,
Прикута до землі металом непротим.

А час конем летить. Тріпає вітер гриву.
Він вільний, наче світ, без вершника й сідла.
І в'ється його шлях, і б'ють шаблями зливи,
І в тупоті копит шлях кров'ю застила.

Проходять повз віки, зникають вороженьки.
Пливуть водою вниз останні залпи куль.
А хмари — мов зійшли з кінокартин Довженка,
Хоч стрілку вже давно зашкалило за «нуль».

Як променем весна торкнеться ніжних стебел,
Зірвавши сонце з хмар, мов яблуко в імлі,
Впольована душа пригорнеться до тебе,
Невидимим зв'язком прикута до землі.

* * *

Вона його ще знала молодим,
Блакитний погляд випивши до денця.
Спливали дні, розвіювався дим
В прудких очах веселого студентства.

І бились мрії пристрасних дівчат,
Сховавшись за міцні сталеві ґратки.
Граційний рух поважного плеча
З недоторканим зашморгом краватки.

Лишень вона спинила той потік,
Здолавши все єдиним жестом ночі.
Ту непідкупну магію повік
Й свій первозданний страх підняти очі.

Він інших вже давно не помічав,
Яким би смутком очі не ясніли.
В його лиш нею читаних очах
Текла блакитна кров п'яного Нілу.

Минулось. Заміта перші сліди.
Гублюся я між заходом і сходом.
Вона його ще знала молодим,
А в мене й досі затинає подих.

* * *

В напівпорожньому трамваї
Блукає вітер навпростець.
Дощу краплини скло тримає,
І тиша з холоду росте.

І майже божевільний вчинок —
Іти у темінь світла й фарб.
Сміються вулиці причинно
Багатокутниками фар.

І місто — наче дискотека.
Химерні рухи вздовж стіни.
А може, то предтечі пекла
Зійшлись на танець сатани.

Закуті в крицю на колесах
Повільні люди й світ примар.
І кравчик-місяць гострим лезом
Розпорює тканину хмар.

Не темінь — колір помаранчі.
Чаклує ніч над ліхтарем.
Трамваї сплять сном немовлячим.
Ясир думок пливе в гарем...

* * *

Ваш світ старий, затертий зусібч,
І солов'їв не чути вже над клумбами.
Сліди човнів ватаг, що пліч-о-пліч
По черзі йшли, очолені Колумбами.

Ваш світ старий! Ваш острів потопа,
І безпорадно тонуть дикі атоми.
Всесвітня повінь, сива і сліпа,
Стирає межі площ з координатами.

Ваш світ старий. Від сонця він засох,
А цар морський забрав у море геніїв.
Лиш там, де ще неходжений пісок,
Поети творять світ аборигенами.

* * *

І залунають твої кроки
 ковальським молотом у крицю
Цих посірілих темних сходів,
 що ранять похапцем мій слух.
І запалає ніч вогниста
 і однооко заіскриться
Твоя зарожевіла зірка
 як виклик підлості і злу.
А кроки будуть ще лунати,
 коли ти навіть і не йтимеш,
Як дзвонів грім для Квазімодо.
 Сп'янілий ладаном їх звук.
І коли навіть все навіки
 завіє віхолою диму,
І коли навіть вже ніколи
 тебе ніяк я не назву.
Вслухаюсь в накрапання смутку,
вливаюся в сльозинки тиші.
Вдивляюсь у чітку гравюру
 слідів, що муками горять.
Осінній вітер просить снігу.
 Останні сонячні афіші
Принишкли болем на повіках,
 тяжких повіках дзвонаря...

* * *

Гончарним колом сонної планети —
Світ заочі. Прудкий галоп коліс.
Торішне листя, що в асортименті,
Ще береже в тяжкій кишені ліс.

У хмарах іммігрантів горді скрики.
Ось перша брунька, мов забуті сни.
Зі снігом пташка, спивши тугу скрипки,
Прощалася на пальчику сосни.

Гончарним колом сонної планети...
На струнах віт вітри беруть барре.
І сходять з першим помахом і злетом
На горизонті глечики дерев.

* * *

Оголеним нервом душі доторкаюсь до древа
І серця корінням востаю у надра земні.
Крізь нетрі дощу, ті, що б'ють об асфальт кришталево
Своїм чорним лихом, коли наближається ніч.
Я чую тоді сповідь неба, загублену в часі,
Записану вітром на місяця лазерний диск.
І листя думок, з-під землі проростаючи вчасно,
За мить опадає і плине, і плине кудись...

Любов Єременко

без претензій

РОЗДІЛ І. БЕЗ ПРЕТЕНЗІЙ

Нетутешньому

диптих

Непідкупність

Це літо не твоє, і ти живеш не в ньому.
Тривимірність його — цей ненаситний дощ.
Розклеїлась душа в проколах і судамах —
Не камінь, не папір, проте суттєве щось.
Твій вимір — тихий сон, настояний на сонці,
Безпомічна блакить у втечах від грози,
Не бачена ніким та мушля на долоньці,
Що глухістю святі виводить голоси.
Твій дім — прозорий німб,
 притулок для вигнанців,
Для тих, хто в літі цім — невдахи і кати,
Для тих, хто серед лав всевидячих повстанців,
Стовухих і гучних, — тетері і кроти.
Ти сам собі суддя, король і покровитель...
Це літо не твоє. І ти живеш не ним.
І сонце береже твоя ясна обитель
Не бачена дощу прислужникам сліпим.

Самозречення

Серед шмаркань пустих і дратівливих,
Де підлим бачать небо голубе,
Твоя вина, нелюднику сміливий,
Що ти Пилатом не відчув себе.
Тебе карати будуть самотою,
Шмагатимуть нечистими слізьми.
Охрестять душу ницою, пустою,
Хрящі думок — згрубілими кістями. То ж лицемірством відкупись від болю,
Немудрим вдайся і вину признай.
Тут просто гріх лишатися собою,
Тут ти Пилат. Всевишній, вибачай.

* * *

Не товчіть мене в ступі, посланці катаракти.
Вам, глухим, не почути, як душа скавучить.
Вам, нащадкам Дальтона, не дано розпізнати,
Що жива ще істота також часом мовчить.
Дуже легко струсити у відчинену душу
Нерозпродану сажу і невипраний пил.
Вам пірнати до скону у знайому калюжу
І вважати за море свій замулений тил.

Об'явлення від ...

1.

В той день здригнуться шальки терезів,
пророцтва всі зйдуться воєдино,
на вежах міст, морів і полюсів
замре одна зневірена година.
Кінець-початком і кінець-кінцем,
і звірів цар, і той з герба сусідів ...
І маска стане вицвілим лицем,
і п'ять хлібів лишиться по обіді.
І ми, німі, безвольні і глухі,
постанемо юрбою за країну —
живі і мертві, добрі і лихі...
Воздасться всім, хто в світ прийшов, хто згинув,
за тих закутих з тихої нори —
тим, хто возвів себе у ранги Буди,
коли у неба вкравши кольори,
схід сонця щедро поливали брудом,
кляли, топтали, нищили й цвіли
на крадених щитах, труїли ланчем
вождів чужих ... Тоді коли з нори
знедолені ділили помаранча,
знанацька мирно вирвавшись у світ ...
В той день усім за все і по усьому ...

2.

здрігнеться цвіт
 від грому
проллється дощ
 кривавий
старезний корч
 без слави
займеться вміть
 багаттям
ущент згорить
 з прокляттям
тих хто взяли
 у неба
два кольори
 не треба
про них ...
Своїх-чужих
 в той день не буде.
Небо
 усіх-усіх
з обіймами до себе
 прийме. І світ
очиститься від бруду
 воскресне цвіт
і фальшу більш не буде
Зійде Зоря
 на всіх отих, хто згинув.
І вся твоя
 відроджена країна,
в яскравий німб
одягнена, сповита,
за твій хліб-сіль,
 за муки, за молитву
віддячить щиро,
 посмішкою,
миром.

*Притчі
Диптих*

Притча про яблуко

Те сумління твоє безоке
поцілує це яблуко в щоку.
Пригубивши червоний «камінь»,
зазіхне на нього зубами.
І на диво солодким соком
оросить твої «камінь» щоки.
Ті пронизливі сльози спілі
ти доп'єш з молодого тіла.
Потім викинеш десь в калюжу
недоїдену білу душу
і розкажеш усім красиво,
що була та душа червива.

Притча про душу

Видушують душу з тіла —
летить у відкритий люк ...
А вчора вона хотіла
тепла твоїх сильних рук.
Холодна знайшла притулок
в маршрутці поміж людей,
чекала, що хтось притулить,
жаліючи, до грудей.
Чекала ... А блідолиці
затиснули ... Люк ... Політ ...
Лиш тіло на тій зупинці
підє спорожніле в світ.

Без претензій на пророцтво

Плащаниця

Викидаєш свій порваний плащ
і вивертаєш себе,
щоб захистити зрима тіло
від людино-кислотного дощу.

А люди
десь на околиці свого Турину
знайдуть плащаницю.
Захоплені твоєю непорочністю,
розшматують її
і будуть прикладатися,
не маючи третього ока,
не відаючи середини твоєї.

Щоденник

Ти пишеш свій щоденник
різнокольоровими пастами,
які швидко закінчуються.
Ти пишеш щодня
губною помадою.
лаком для нігтів,
тушшю для вій, розчиненою сльозами ...
Ти пишеш свій щоденник
пером з перебитого крила,
пропалінками від сигарет,
масними відбитками чийхось пальців ...
Ти пишеш червоними краплинками,
що тікають з твоїх порізаних пучок.
Ти пишеш свій щоденник
печивом,
що вчора роздавали по два
і по чотири цукерки...
ти пишеш для того,
щоб коли зовсім не залишиться чим писати,
зіставити його з Апокаліпсисом
і спробувати знайти десять розбіжностей.
Просто так.
Без будь-яких претензій на пророцтво.

... Вам

Ви в човнику знов по моєму пливете обличчю,
мінєте русло — від ока і далі кудись.

і проповідь ллєте про те, що мені так не личить:

стихія моя — не ріка, а небачена вись.

А весла так боляче дряпають вицвілі щоки.

Закину обличчя — хай ріки втечуть в джерело.

І вись та — не бачена. Тільки примарливі кроки.

По водах і вам не піти ... А колись так було.

РОЗДІЛ ІІ. БОСОНОГА НАРЕЧЕНА

1. Твориво те, що щастям хрещене

* * *

Візьми дарунок, святістю покритий.
Візьми собі цю жертву з віттаря.
Без примусу клонитись і молити,
Нести дари, де жевріє зоря.
Навчи. І стане небо ніжно-сине.
Твій світ сплететься з Всесвітом кісьми.
І стане все божественне донині
Твоїм єством незвіданим.
Візьми
Цю краплю щастя спраглими вустами.
Втамуй жагу. Воскресни й помовчи.
Залиш земне. Зрівняйся із богами.
Візьми цей дар.
 Обожествись.
 Навчи.

Елегія. Тобі

Ти. Понад світом ти,
ти понад брудом пізнім.
Виткана із слюди
ніжність твоя.
Залізним
стало терпіння те,
що породила гордість
дика моя. Святе
ім'я твоє. З когорти
років твоїх пустих.
років моїх безцільних
виліпив якось ти,
так непомітно, цінне
твориво. З темноти
усміх той позачасний,
сяйво. І я. І ти.
Й твориво, те що Щастям
хрещене ...

* * *

Я просто так...
Я ніби не живу,
а просто світ вимірюю тобою
і розшиваю мріями канву
моєї небуденності земної,
бо в ній є ти, розчинений в мені.
І спрагли будні немічні поснули,
і щастя сльози вилило рясні,
бо я ота, яка тебе відчула,
неначе ти — останній в світі сон,
що завтра піде в небуття і стогін,
неначе ти всміхаєшся з ікон
моїм єдиним непідкупним Богом.
І будуть всі. Не буде тільки нас,
і буде час примушувати забути ...
Хоч буду я, така, як є, одна,
хоч будеш ти, такий, як мусиш бути.

* * *

Я тобою живу, я тобою маляю свій світ,
Я тобою пишу свою тиху нескорену долю,
Я тобою одним почала свій безкрилий політ.
Долечу і колись завершу його також тобою.
Ти єдиний-один дарував мені зорі у снах,
Дарував мені рай, дарував мені мрії і втрати.
Я залишусь навек у твоїх нерозкритих очах,
Щоб тебе до кінця, щоб тебе до безтями пізнати.
Я розкрию себе, розкришу на шматочки дрібні
І у кожен твій слід покладу цю маленьку частину ...
І своїм небуттям розфарбую твої сірі дні,
Тиху долю твою, серед безлічі інших єдину.

* * *

Це — ти!

І все.

І я — твоя раба.

І день потік в шалений океан.

Лети!

А я, аморфна і слаба,
ламаю світ своїм скресанням ран,
лечу, пливу, зціляюсь і живу
тобою, тихим ехо твоїх слів.
Тягну свою знеболену линву —
зриваєшся крихким хитанням брів.

Відлуння кроків.

Здичавілий страх.

Остання спроба?

Онiмiлий плач

потріпаного серця на вітрах,
розчиненого у тобі ...

Пробач.

2. Сліди

Молитва під небом, що впало

Мій Ангеле, віддай його мені —
його сліди Твої змiтали крила
в Твій день осiнньо-дивний... Поверни
те лiто у п'янкуму напiвснi,
погашене слiзьми, що так горiло.
Зiтри листи iз пам'ятi, вiддай
на страту до осiннiх, жовтолицих,
спали. I небо вчетверо згорни,
не забрудни його в наземну ницiсть,
вiзьми собi пiд крила — вiдлiтай!
Але молю, благаю:
поверни!

* * *

Ловили сходинки руками
швидкі нескорені сліди.
А ти не чув, як плаче камінь
і тихо молиться: «Не йди...»
Як обіймає спину погляд,
благально, з відчаєм удвох,
і на коліна впала поряд
душа негорда. Ти чи Бог?
Лиш тіло вкопане стояло
(і над хрестом сміявся грім!) —
на душу згорене чекало...
Вона вернулася...
з нічим.

Нічне послання

Не чувши зойк простреленого серця,
не взрівши запит в зболених очах,
підеш... на дно розбитого люстерця,
щоб знов відбитись в спокої, як жах.
Щоб в статусі «німий, оглухлий, зниклий»,
знічев'я так, а може й не з проста,
десь серед ночі кинути, як виклик,
в німу оселю пострілом листа.
І все... І тихо танути зі снігом,
стекти кудись у закутки надій.
І оніміти, й впасти в літню кригу,
і вкотре збігти з чорних моїх вій.

На піввірш

Повний місяць дивиться у очі —
Розтирає суть мою крізь скло.
Напівсльози викрали півночі
Із обіймів сну. І не було
Слів сакральних в слухавці змарнілій,
Втомленій, гарячій і брудній.
Лиш пищало, нило і скрипіло
Голосів відлуння... Тільки твій
Віднайшов моє глухе мовчання,
Напівсльози й відблиск у вікні,
І жалке нестерпне славучання
У напівспустошеній мені.

* * *

Ти – Сонце, що впало на сіру знедолену сутність
і тихо спалило зневірені спрагли роки,
Зігріло й сховало свою навіжену присутність
І зникло. Й лишило на вицвілім серці дірки.
Шукала, чекала на нове щасливе падіння,
Просила у Господа зустріч з поганським еством,
Латала смиренням попечене щастям сумління,
Пекучі зіниці ховала надійно за склом.
Від себе тікала і знову вертала до себе,
Стікала сльозами під сірим жорстоким дощем.
А Сонце, приручене гордим і зоряним небом,
На мить визирало й ховалось під чорним плащем.

* * *

на моїй вицвілій і спорожнілій землі
немає жодного створіння
яке хоч дотиком
нагадувало б тебе
хоч поглядом
змушувало б спраглу душу
пити свої сльози
хоч мовчанням
кликало б до себе
мій поневолений голос
хоч зреченням
змушувало б тікати
і повертатися знов

Гостини

За віконною рамою глухість гостинно приймаю,
Розіп'ємо на трьох — з самотою — нудотливий вечір.
І мінор комара так пронизливо й так недоречно
Смертним вихром влетить у мою прояснілу тюрму.
Заридаю, завию, впаду в лихоманку і жар,
Помолюсь над тілами гостей, ще таких дорогих.
Спопелю їх у прах. І залишимося вдвох на нічліг
За подвійною рамою я і убивця-комар.

* * *

І дихають сльози в обличчя
під вітру шалене виття...
Ти ніби із того сторіччя
відносиш мене в небуття.
І ніби те небо, що впало,
сховало тебе назавжди.
І десь прозвучало «кохала»...
Тебе чи розмиті сліди
твої на щоках і на долі?
Загублені в вирі піску...
І тільки три слова прозорі
ще тиснуть на долю липку,
ще часто лунають крізь роки,
нахабно приходять в думки.
Відлунюють стишені кроки...
Пульсує волога руки...
І все.
 І тебе вже немає,
не буде.
 Ніколи.
 Чужі.
А десь прозвучало "кохаю"
як вирок забутій душі.

2. Сліди

Остання роль

Я не буду тобою ніколи, нізащо. Навіщо
цю банальну притворність вдавати за праведну гру?
На трухлявім помості, де вітер ошкірено свище,
розпочну свій антракт і безпомічно грим розітру.
Спорожнілі ряди і відлуння уявних овацій,
і суфлер в небутті — цей театр двох акторів лише.
І зів'ялий букет, дивно-жовтий. Навіщо слова ці?
Це ж не гра. Це дуель монологів зі штампів-кліше.
І нікого... Нехай, піднімати завісу не треба,
лиш Всевишній глядач. І на сцені не квіти — вінки.
Я востаннє впаду, помолившись долонями в небо,
ти спокійно крізь них до хреста повганяєш гвіздки.

Босонога наречена

Куди ж ти? Босі ноги,
розпечений асфальт...
тікаєш? Вниз. Дорога...
Негаданий фальстарт
весілля... Наречена.
Сандалі у руках...
Куди ж це ти, блаженна
і проклята? І страх.
І сукня мрійно-біла
підлогу обійма.
Волосся здичавіла
розкидала сама.
Дірки? Невже, на сукні
угледіла? Спинись.
Мелькають сторогі судді —
зустрічні. Повернись!
Куди ж ти, одержима?
Не відаєш. Летиш
все мимо, мимо, мимо
здивованих... Іскриш,
дивуєш і дратуєш,
і кидаєш в думки...
Спиняєшся, рятуєш
себе. А ті дірки,
невідані, незнані,
як тінь твоя сліпа,
сміються, нездоланні,
і доля прилипа —
твоя до тебе. Знаєш,
нешасна, не втечеш.
З останніх сил спиняєш,
як дощ під час пожеж,
автобус — дивно-жовтий.
Від себе? Від людей?
Підніжка... Ні, не горда —
із скреготом дверей.
Скоріш! Кудись, за сонцем,
у пекло, в райський сад...
О Боже! Як це? Що це?
Везе. Везе

...назад.

Падіння

I.

Цей сніг вже впав з небачених тобі
висот, з небес. Так просто і без бою.
востаннє в їхні очі голубі
подивиться і піде в ніч — слугою.
Заплаче і обійме бруд земний.
А вранці буде каяття і сповідь.
А вранці прийме купіль запашний...
Ще вчора — білий,
вранці — сіра повінь.

II.

В сузір'ї Діви плакали зірки,
прощаючись з небесною порою.
Наземні, заціловані стежки
(підшвами), засіяли собою.
Прийнявши бруд буденних каблуків
на зоряні тіла, ледь мерехтіли.
І трапезу одинадцяти вів
уперше сивий Зодіак — без Діви.

* * *

Я — день твій прийдешній, а ти — моя завтрашня осінь,
Овіяна смутком і тугою втрачених днів.
На дотик відчуєш, як сивіє юне волосся.
На дотик. На смак. І на запах. Й у відблисках снів.
Я та, що могла б в білій сукні летіти як мрія,
Я та, що шукала Купальської ночі той цвіт.
Я та, що любила... А нині не можу, не вмю,
І тихо ховаю у ніч недопитий політ.
І падаю тихо у згорені руки, покійно,
Як вицвіла тінь і прозора самої себе.
Так вільно, як вітер, як голос, я стала невільна —
Сліпий поводитир, той що водить сліпого тебе.

4. Всепрощена, очищена Весна

* * *

Дощ змиває тебе із віддалених закутків серця.
Дощ вбиває сліди, розтираючи з брудом доріг.
Тільки пам'ять стара склеротичним зітханням озветься
і відійде у сон за міцний летаргійний поріг.
Час зітре язиком твоє ім'я, шматочками крові
закипіле на ранах, колишніх, хронічно-старих,
залікованих краплями з болем здобутої волі.
Тільки іноді ниють — прелюдія днів дощових.
Телефонний архів на забуте, колись сокровенне,
відболіле послання поставив запилений гриф.
І душа зрозуміла, що доля назад не поверне,
тільки пам'ять тримає магічні одинадцять цифр.

Загублена

Ти мене не знайдеш там на тому прозорому небі,
Де лунатимуть струни старих у іржі ковзанів.
Ти не знайдеш той страх, той посушливий сніг,
те «не треба»,
Ту печальну картину загорнутих ковдрами снів.
Ти не знайдеш той день, що дощами дражниввся
мілкими,
Ту мене, що волоссям ловила вологу сумну,
Ту, що міряла світ запізнілими днями липкими,
Ту, що сліпо благала повернення згірклу весну,
Надрозумну мене. Не знайдеш і мене божевільну,
Ту, що знав, що забув, що не знав, що завжди пам'ятав...
Ти мене не знайдеш ту, що пальці гарячі і вільні
Не стискав благородний болюче-холодний метал.

* * *

Десь, колись чи ніколи... А може десь там, на межі,
Де стрічаються долі, пройшовши крізь муки і роки.
Я зустріну тебе і відчую, неначе ножі.
Як крізь серце промчать твої стихнені віддалю кроки.
Я знайду тебе знов. Я знайду й загублю водночас.
І шукатиму тихо. Й чекатиму знову роками
Перехрестя, що вмить лиш на мить перетнеться для нас,
І хвилину, що знову впаде, наче прірва, між нами.

* * *

я стану тонкою свічечкою
запаленою тобою
і під пильним поглядом Богородиці
плакатиму краплинами воску
вони гарячі збігатимуть моїм холодним тілом
допоки воно не відійде у вічність
я буду плакати від щастя
згораючи за твоє здоров'я

а потім ти запалиш іншу
і вона згорить за упокій моєї душі

* * *

Ромашками олюднити свій день
І самоту покласти під колеса.
Я тут жила і тут тепер воскресла
В пелюстках білих, зітканих з пісень.
Монетки кину вшосте. Помовчу,
Малюючи останню неперервну
І щин мене до витоків поверне.
А я тремчу, я каюсь, я мовчу.
Перекручу востаннє діалог,
Заглянувши у пам'ять під повіки,
І холодом вечірнім огорнусь.
Святковий ранок. Вечір — епілог.
Згорає день, приречений довіку.
Піду.

Не зовусь.

Не озирнусь...

* * *

Себе — собі, для тебе, назавжди.
Себе собі у жертву — лиш для тебе.
Нехай сміється осуд, заздрить небо,
Лише б не стратив час твої сліди.
Щоб тільки тінь твоя ще тут жила.
Щоб твій тримати у долонях запах
І щоб відлуння у прозорих лапах
Твій голос гріло, як відбиток скла.
Не треба сліз, ні порухів, ні слів,
Ні написів прощальних, ні зітхання.
Хай буде тиша. Хай панує ніжність.
Це мій дарунок запізно-ранній,
Полон твоїх невідворотних снів,
Твоє майбутнє і моя колишність...

* * *

Достеменно не знаю, де літо зайде за поріг —
Там моя швидкоплинна весна безпорадно спочила,
Там колись, ніби мана, впаде несподіваний сніг
І постану я біла. Не сива, не вицвіла — біла!
І постану я світла, пройшовши крізь осені плач.
І постану я чиста, пробачивши бруд і образи.
Я покаюсь, прорісши крізь марево зрад і невдач,
Повернуся до себе, до витоків. Хай не відразу.
Хай крізь терни колючі, крізь совісті вади, крізь біль.
І нечутно, не різко, без злетів стрімких, непомітно.
Але я повернуся на берег спустошений свій.
До свого джерела, до свого первозданного світла.
Я себе віднайду через сотні годин і віків.
Хай для когось навіки розтану в клепсидрі, зітлію.
Хай терпінням себе, мов мозаїку, зберу із шматків.
Я зцілюся. Воскресну.
Я знов перевтілюсь у мрію.

* * *

Я проросту крізь тло своїх кісток
душею, що пливе блакитним вітром.
Останній тлінний виснажений крок
закам'яніє чорно-білим титром
моїх зусиль граничних... На межі
метелик щастя з кокона напруги.
Осіннім димом витліють вірші
у вічності, щоб народитись вдруге.
і задзвеніти в просторі весни, в твоїй душі відлунням запізнілим.
Твій дивний світ в свої пустити сни,
своїм єством скропити відболілим.

Всепошена, очищена, ясна,
твоїм терпінням зроджена,
Весна.

* * *

До витоків, до снів, до джерела,
від сповіді до тихого світанку...
Як та, хто є, отій, ким не була,
несу черствий окраєць до сніданку.
Всміхаюсь і радію, мов у сні,
що сон — не сон (пробудженням скресаю),
що ті окрайці, приторно-пісні,
з надією від серця відриваю
і віддаю, немов з очей росу
світанок на жертovníк дня приносить.
Немов дари Спасителю, несучи
собі, отій, яка іще не просить,
собі, отій, якою не була.
Але беру і дякую, й міняю
оту, яка цю щедрість простягла,
на себе. Й тихо жити починаю
новим життям — у пригорщі тепла.

Повернення

1.

Я впаду, ніби сіль, білим снігом, колюче-терпким,
на твою неспокійну, надщерблену совістю пам'ять.
І промчу каяттям, обважнілим, безжально-швидким,
перекинувши долю, як скриню з поношеним рам'ям.
Я прийду уночі, коли місяць, холодний і злий,
Посилатиме погляд людського кривого обличчя.
Я прийду і заплачу, обвивши світанок німий.
Я прийду назавжди.

Я прийду.

Ти покличеш.

Покличеш...

2.

Сонцем стане той день, та остання осіння пільма,
та незвична усмішка і сонячний зайчик на скроні.
Сонцем стане твоя нездоланна залізна зима
і твої охололі, забуті, несмілі долоні.
Я знайшла давній слід. Я знайшла золоте джерело.
Зачерпнула сповна, втамувала жагу й полетіла.
Я така, як була. Я живу. Я дарую тепло.
Я розсіюю світло. Я чиста, я тепла, я біла...
Не губися — прошу! Не зникай, не збивайся з доріг.
Не пускай мою руку. Не ріж холодками зіниці.
Я тобі віддаю свій приємний розм'якшений сніг.
Він схолодить твій жар. Він тобі у душі заіскриться.

3.

Я створю тобі день у найдовшу з зимових ночей,
перевтілюся в ніжність, не бачену світом донині.
Подолаю сніги, щоб схилитись на сильне плече,
загорнуся у світло і ледве помітно прилину.
Буде тільки тепло. Буде небо на двох. Буде світ
кожним порухом, дотиком нові породжувать ноти.
Понад часом і сном пролуна вічна музика літ.
Доки тлітиму я — будеш щастям іскритися доти.

Надія Гармазій

МОВЧАННЯ ПРО

ЛЮБОВ

З ЦИКЛУ POSTSKRIPTUM

* * *

Розчинюся у темряві ніжним спалахом,
Сидячи на скибці місяця,
Мов на гойдалці.
Буду кликати вогнистих коней,
Що згубленими на любов підковами
Викрешуть ранок.
Для неба.

* * *

Ти — кінець.
А я — тільки початок.
Нас зреклися усі:
Наче пару печаток
Віднесли на смітник
Два життя...
Ранком спалить двірник
З каяттям,
Мов із листям торішнім.
Або дядько беззубий собі забере
Долі наші у спокуті грішній.
Не втрачаймо ж себе!
Не губімо цей світ!
Час зупинить усіх,
І образливий сміх
Не опустить нам грати.
Ти — далекий миттєвий кінець.
Та в тобі мій безсмертний початок...

* * *

Розхристана. Боса. Гаряча.
Я — і не Я. Можливо. Наче.
Послизнулась. Устала. Прийшла.
В голу сутінь свого єства...
Що у ньому? Іржавий, білий,
Тричі міняний, переболілий
Лихосрібний тридцятьок років
І молитва скупа. Без слів,
Без клоніння, присяг, протиріч,
Без вогню передобразних свіч.
Тільки прошу: візьми і од скверни спаси,
Руку дай. Підніми. Охрести. Вознеси!

* * *

Вечір. Пристань. Знайоме обличчя. Ти.
Втеча. Листя. Колишня звичка. Я.
Ніч. Троянди. Бетховен. Ми.
Дивна річ: ми з тобою чекаєм весни...
Ранок. Сквери. Небо. Печаль.
Ні тебе. Ні мене. Лиш вологий рояль.

* * *

Ми — сонячні зайчики.
Сьогодні — є, а завтра —
...Якщо не буде хмар...
І якщо...
Діти ще гратимуться дзеркальцями...

* * *

Слоненятам сняться акації,
Як вони пахнуть щоночі.
Ще до казки про радіацію,
Так медово і життетворчо.

Слоненятам сняться Сонечки —
Маленькі жовті карлики.
Як вони, ковтаючи хмари,
Стають космічним корабликом.

Слоненятам сняться людоньки,
Що пишуть щось на папірусі.
А світ такий трансформований,
А душі поточені вірусом.

Слоненятам не спиться. Іронія.
Сни якісь фантастично-безвимірні.
В них вони — не слони, а мамонти
Нереальні й давно вже вимерлі...

* * *

Зі шпилів моєї темниці
Падають в прірву сни кольорові.
І летять, і не розбиваються
Об пустку морську до крові...

Ніжним спалахом розчиняються
У хвилях морського лона.
А світ — він не здогадається,
чом солоня вода у морі...

* * *

Над заходом купчилились хмари
Синьо-сріблястої музики.
І осінь вологими барвами
Застібала пальто на гудзики.

А ми — ми не поспішали
Ховатись в безглузді сутінки.
Осінь нас не чекала.
Несправжність. Умовність. Буцімто.

Тепер обіймаєш, коханий,
Густу, мов сметана, тугу.
А любов розпускає коси,
І осінь веде до шлюбу...

* * *

Цей світанок —
Він знає всю правду.
Та змовчить.
До останнього пострілу в скроню,
До останнього променя сонця.
До останньої краплі любові...
Цей світанок – для них тільки зрада,
А для нас —
То останній світанок...

Мамі

Знову п'ятниця. На вокзал
Із конспектами та сумками.
Як же встигнуть на кращий рейс —
На автобус, що йде до мами?!

Вже не бачились місяць, два...
Чи я скучила? — Несказанно!
Бо одвічно часу нема
На автобус, що йде до мами.

Все у світі — то штиль, то шквал.
Завтра будень відійде з нами.
Вічне: п'ятниця і вокзал,
І автобус, що йде до мами!

* * *

Душа зберегла прощання наше
На безлюднім вокзалі.
Як завше
Не пускав мої руки. Мовчки...

Автобус спізнився, на щастя, знову.
Уста посиніли від холоду.
Слову
Не судилось бути сказаним й чути.

Але присоромлено вії вологі
Торкнулись твоєї теплої
Скроні...
І ми залишились, викинувши квіток...

* * *

Коли пелюстками пестить сонце
Твій очманілий погляд,
Ти, наче весь задурманений,
Слухаєш:
Шепчуться роси...
На травах зелених...
За нашим вікном....
А я зустрічаю світанок
В твоїх ледь відкритих очах.

Водою

Хай дощ іде, і буде скрізь вода
І музика з веселки на асфальті.
Хай дощ іде, йому себе віддай —
Хай бризне кров з твоїх зелених пальців.
Хай дощ іде, і буде скрізь вода
І я звільнюся зі скляної ванни.
Вся — розчинюсь. Залишиться — мигдаль
І посмішка шалена й безпристанна.
Хай дощ іде, і буде скрізь вода.
І ми з води і музики прибою...
У небі, де веселка зайнялась,
Я хочу захлинутися тобою.

* * *

Малювати на склі різнобарвним дощем.
На дзвінкі смс коректно мовчати Напівщирою ніжною і білозубою
Смішкою.
Мишкою
Сірою, наче вологий асфальт,
Втекти — заховатись під ліжко старе.
Все.
Скінчилось.
Годинник:
«Бувай»
Ай!
Пішов, попрощався. Пішов!
Я ж пальцями знов
Малювати на склі у під'їзді
Буду
вірші
Чорно-білі,
як шахи...
Невдахи.
А потім
Душа
Кольоровим дощем
Оживить безбарвний й спустошений
Щем.

З ЦИКЛУ «МОВЧАННЯ ПРО ЛЮБОВ»

Рибка

Носиком шморгай,
Бо я сльозою, Рибкою-слізкою
Виплеснулась з очей.
Бо я лукавлю,
Ріжу лускою ще.

Я не заручена —
Просто рибка.
Снасті твої порватиму —
Я ж тільки рибка
Зі спазмами в зябрах,
Не Золота,
А з платини!

* * *

Ти приходиш. Ти завше приходиш під, осінь,
Коли яблука спіють вночі,
Коли місяць і літо уповні.
І сьогодні прийдеш. Не мовчи ж...

Не лукав. Бо твій дотик пізнаю
Серед тисячі-тисяч чужих.
Ми так схожі з тобою мовчанням,
Сонцетлінним вогнем межі.

І тому, коли вистигле літо
Ніжно яблука пестить вночі,
Не приходь — я прийду говорити.
Тільки прошу тебе: не змовчи!

* * *

Не став мені діагноз: непоет.
не треба крапельниць, ін'єкцій...
з наголосом, з римою.
о, як дратують хрестики червоні
на верліброво-білих одежинах
людей,
що одягають окуляри,
аби розгледіти мікроб мого натхнення...
і вимикають пальці,
щоб не вимагали
себе у літерах безликих сторінок.
не став мені діагноз: непоет.
хай пахне й далі моє ліжко фарбою
друкарських пристроїв
для штучного підтримання в мені того,
чого не буде в моїх віршах.

* * *

Треба, щоб кожній троянді
Подарували жінку.
Бажано, разом з ліжком,
До якого щоранку приносять каву
І день із закоханим присмаком...
Жінку, що на світанку
сповнена материнства,
налита ущерть піснями,
запахом таємниці,
пристрастю і бажанням.
Трохи розгублену... Вільну.
Ніжну і босоногу.
Можна з вологими косами.
Треба, щоб світ зірками
Жбурляв у всіх, хто насмілиться
Пити шовки солоні з погляду нелукавого
І класти багато цукру в слова молочно-
духмяні...
Треба відкрити музеї,
Де збережуть її запах,
Де збережуть її вільність...
Адже їх так небагато!
А треба, щоб кожній троянді
Подарували жінку...

* * *

Є вікна,
У які нічого не можна побачити,
Крім будинку навпроти.
Усі, хто дивляться крізь скло — приречені,
Бо ждуть НІКОГО...
У них забагато часу,
Щоб ждати,
І замало, аби діждатися.
А черепаха завжди привозить його, час,
Тільки невчасно,
Запізно.
Прострочений,
Не придатний до вжитку тими,
Хто дивиться
У вікна
З кімнати
Будинку
Для престарілих...

* * *

У своєму ковпаку
Ти так схожий
На того, хто рахує зірки.
Але ж ти — перехожий,
Але ж я — лиш пів суті.
Я — пів жінки, пів всесвіту,
Бо в астронома завжди
одне око примружене.
І тобі — лише твоє небо.
А я не знаю, яке око нафарбувати
І так — роки... світові.
Бо пів мене — твоя суть.
Бо пів мене — ти бачиш одним оком.
Але ж, пів мене – це тільки одна друга жінки...

* * *

Коли вмирають поети —
Зірки не гаснуть.
Тільки мовчки ллють, як віск,
Жовте сяєво,
Золотять уста тих,
Хто шепоче їхні строфи.
Якщо шепоче вітер, гойдаючи хвилі дерев —
Настає осінь.
Якщо ледь чути
Боїшся ступити на опале листя,
Значить, поети взагалі не вмирають,
А перероджуються в осінь...

* * *

Ти пахнеш яблуками —
Недоспілими.
Мовчиш.
А погляд тліє в високості.
Бредуть дощі там,
Де не встигли ми
Спинити час і завітати в гості...
До тих, кого сьогодні голуби
Візьмуть на крила...
Лиш мить, приборкана вогнем,
В красі безсила...

* * *

Сонце кує ключі,
Що можуть замкнути її монастир
По ту сторону волі.
І відпустити чорницю на волю.
Дівча у чернечій сукні.
Тоді сукня могла б стати
Маленькою латкою
Серед хмар...
Не бути ж цьому,
Бо сукні чернечі —
Іншого кольору,
Хоч і вуста її — чи для молитви?!

* * *

Ах, це місто.
Мереживо вікон.
Ми так схожі поміж собою,
Але взяти від тебе квіти —
Це змагання краси і болю.

Снами нашими пахнуть липи.
Інші грають вже наші ролі.
Неможливо нас повторити.
Колють пам'ять троянди кволі.

* * *

По твоїх пальцях,
Як по зрубу дерева,
Видно,
Скільки тобі років.
Але, чи треба це,
Коли твої пальці
Наосліп тасують смужки
Бджолиного тіла,
Ніколи не помиляючись
У їх безглуздій послідовності...

* * *

Небо — не просто стеля,
Прикрашена візерунком,
Бо коли хто цибулю чистить —
Воно плаче.
Весною ж — підбитою пташкою
Пада в калюжу,
Знаючи:
Прийде час —
І воно голубітиме
Десь там,
Де стеля і візерунки.

* * *

Коли плачуть пальці,
Я не можу малювати вітер.
Тому доводиться
Притискати струну
Ще тісніше,
Щоб не плакала скрипка.

* * *

Чорнокрилими серпанками зіниць
Доторкнися уст моїх печально.
Ти — мій бог. Торкнися диких пліч.
Зустріч наша перша і остання.
Але ти — з пітьми і глибини,
Із далеких сумнівів благання.
Ти ісходиш із прадавнини,
Із мого первісного бажання.
П'яну ніч в нерівній боротьбі
На жертвних я спалю багаттях.
Крила вій моїх — в переджурбі
Лиш тремтять, очікуючи щастя.

Сон

За фіранкою — ніч.
Як зашморг, забира у п'їтьму голоси.
Відтепер — ми єдині.
Назавше. Навіть папороть не неси.
Але смутки, мов краплі меду,
Ти нізачо не віддавай.
Я назавше залишусь в тебе,
Тільки очі не відкривай.

* * *

з різних дахів різних будинків
різних міст різних полюсів
ми такі різні
дивимось різними очима на одну й ту саму зірку
і коли не працює мобілка
коли золото губить слова
і коли наші дихання гасять пристрасті
ми все одно разом
ми все рівно єдині
ми є одним цілим
бо з різних міст
з різних дахів різних будинків
дивимось на одну й ту саму зірку
і байдуже
що для мене вже ранок
а в Токіо
перші сутінки.

* * *

Ми — марева розгублених світанків.
Я йду на північ до твоїх зіниць.
Крізь білу шаль солодких полустанків,
Крізь тінь забутих журавлів-криниць.

Я — молоко, розлите в колбі неба.
Ти — соняшник посивілих мокриць.
Біжу, лечу, вливаюся у тебе,
Благословляю, падаючи ниць.

Останні дні так схожі на останні.
І крізь асфальт я чую крик кульбаб.
О, як втомилась втома тамувати
Світання наші у загравах зваб...

* * *

Падали погляди ниць у самотність.
Що бачить жінка, до якої віднині
У день народження
Двома хризантемами спогад приходять з
майбутнього?
А може, місяць надщерблений...
Може, найняті сльози процесії...
А, може, ті хризантеми словом
Найтяжчим
Серце душать,
Щоб ніхто не пізнав,
Як вона прагне щось углядіти...

* * *

Коли я стану деревом,
Щоб мовчати про любов,
Шепотітиму тобі вірші.
Ніжно.
Краплями дощу,
Збитими вітром...
Або, якщо між нами сокира стане,
У зрубках стовбура ялини
Ти знайдеш послання про кола...
Про Дантові кола,
А може про те, ким
Я стану в житті наступнім...,
І де залишу наступне послання...

* * *

Мама вже хоче зручніше вмотитись
У гойдалку-крісло бабусі і казку читати...
А лелеки все зайняті:
Не все ж їм малят носити...
на городи...

в капусти...

І своє гніздечко треба б сповити.

А зараз так скрутно.

Кредити...

житлоплоща...

субсидії...

А також щороку відпустка до Вирію...

Заклопотані.

Тому на грядці в пелені мого фартуха –

Тільки мрії...

* * *

Коли я відкриваю записник,
Сад сповнюється пахощами
Чотирьох стін моєї душі.
А я втрачаю свідомість,
Бо пальці знають: колись ці сторінки
Зросли деревами з долонь моїх предків.
І вже я-не-я.
І світ-не-світ.
Бо ми щодня тримаємось за руки.

* * *

Небо, наче ковдра з твого ліжка, —
Наспих напнуте на хмари.
Коли ти цілуєш очі,
Мені страшно, бо небо, —
Легке й первісне, —
Злітає над хмаровинням
Чужих автострад...
А нам лишається бонус — хмари...

* * *

Твої вікна зоріють на схід.
Відспівали самотність в сусідньому домі навпроти.
Ти колюче мовчання затиснеш в старечій руці
І ковтнеш з фотокартки очей її вистиглий солод...
Ти поглянеш крізь скло, за яким, наче проданий сніг,
Твої пальці колотиме фарба, що злізла із рами.
Ти побачиш ніщо, за яким причаївся твій день.
День-не-день. Лиш неділі нестерпна недільність...
Ти вічуеш той сміх, ніби власний відступницький знак.
Сині вчора. Сьогодні — нестерпно солоні...
Ти покажеш усім свої очі — два білих мозолі...
Крізь те скло, за яким відспівали її...

* * *

Я — твоє вогнище, волхве.
Розпали мене —
І я зігрію старечі руки,
І спалю твої сумніви...

Я — твій ліс, волхве.
Зрости мене —
І я стану тобі колискою,
І я стану тобі домовиною...

Я — твоя ріка, волхве.
Оберни мене —
І я дам тобі нове життя,
І я змию твій останній слід...

Я — твій камінь, волхве.
Витеши мене —
І я принесу тобі славу,
І я стану тобі перешкодою...

Я — залізо твого ножа, волхве.
Візьми мене —
І я захищу тебе,
І я запрагну крові...

Я — твоє заклинання.
Я — твій язик,
Та чи знаєш мою мову?!

ЗМІСТ

Василь Бондар. ЧАС ПОЕЗІЇ ЖІНОЧОЇ 3

Юлія Гладир **Квитки на дощ**

• НА РІЗНИХ ПЕРГАМЕНТАХ

«Наші долі записані...»	6
«Ви шукаєте ніч...»	7
«Лий, літній дощ...»	8
«Залиште все, залиште все, як є...» ..	9
«Не відпускай моїх долонь...»	10
«Стою не з вами...»	11
«Дні листям безцільно злітались додолу...»	12
«Сірі лебеді-хмари...»	13
«Надійно будень скинувши на плечі...»	14
«Ви наснилися мені...»	15

• КВИТКИ НА ДОЩ

«Десь там, де ти мене вже не чекаєш...»	16
«Ти не пишеш мені...»	17
«Де поділася магія...»	18
«У прочинені вікна...»	19
«Між нами вчора чорний кіт прочовгав...»	20
«Ти за декілька кроків...»	21
«Зотліло літо...»	22

• В ОДНІЙ КОГОРТІ

«Поети горді, безнадійно горді...»	23
«Пахне степом асфальт...»	24
Учителю	25
«В тролейбусі жінка тримала прив'язлі троянди...»	26
Рудий	27
«Ти в піснях жити будеш...»	28
«В пухкій долоні хмар горить рудає сонце...»	29
«Вона його ще знала молодим...»	30
«В напівпорожньому трамваї...»	31
«Ваш світ старий, затертий зусібч...»	32
«І залунають твої кроки...»	33
«Гончарним колом сонної планети...»	34
«Оголеним нервом душі доторкаюсь до древа...»	34

Юлія Гладир. **Без Претензій**

•Розділ I. БЕЗ ПРЕТЕНЗІЙ	
Нетутешньому (диптих)	36
«Не товчіть мене в ступі, посланці катаракти...»	37
Об'явлення від.....	37
Притчі (диптих)	39
Без претензій на пророцтво	40
Вам	41
•Розділ II. БОСОНОГА НАРЕЧЕНА	
1. <i>Твориво те, що щастям хрещене</i>	
«Візьми дарунок, святістю покритий...»	42
Елегія. Тобі	43
«Я просто так...»	43
«Я тобою живу, я тобою малюю свій світ...»	44
«Це — ти!...»	44
2. <i>Сліди</i>	
Молитва під небом, що впало	45
«Ловили сходинок руками...»	45
Нічне послання	46
Напіввірш	46
«Ти— Сонце, що впало на сіру знедолену сутність...»	..47
«на моїй вицвілій і спорожнілій землі...»	47
Гостини	48
«І дихають сльози в обличчя...» ..48	
«Сліди ще ріжуть пам'ять на шматки...»	49
«Осінньої води печальне відголосся...»	49
3. <i>Сіра повінь</i>	
Остання роль	50
Босонога наречена	51
Падіння	52
«Я — день твій прийдешній...»....	52
4. <i>Всепрощена, очищена Весна</i>	
«Дош змиває тебе із віддалених закутків серця...»53
Загублена.....	53
«Десь, колись чи ніколи...»	54
«я стану тонкою свічечкою...»54
«Ромашками олюднити свій день...»	55
«Себе — собі, для тебе, назавжди...»	55
«Достеменно не знаю, де літо зайде за поріг...»56
«Я проросту крізь тло своїх кісток...»	56
«До витоків, до снів, до джерела...»	57
Повернення	57

• З ЦИКЛУ POSTSKRIPTUM

«Розчинюся у темряві ніжним спалахом...» 60

«Ти — кінець...» 61

«Розхристана. Боса. Гаряча...» 62

«Вечір. Пристань. Знайоме обличчя. Ти...» 63

«Ми — сонячні зайчики...» 64

«Слоненятам сняться акації...» 65

«Зі шпилів моєї темниці...» 66

«Над заходом купчилися хмари...» 67

«Цей світанок...» 68

Мамі 69

«Душа зберегла прощання наше...» 70

«Коли пелюстками пестить сонце...» 71

Водою..... 72

«Малювати на склі різнобарвним дощем...» 73

• З ЦИКЛУ «МОВЧАННЯ ПРО ЛЮБОВ»

Рибка 74

«Ти приходиш...» 75

«Не став мені діагноз: не поет...» ... 76

«Треба, щоб кожній троянді...» 77

«Є вікна...» 78

«У своєму ковпаку...» 79

«Коли вмирають поети...» 80

«Ти пахнеш яблуками...» 81

«Сонце кує ключі...» 82

«Ах, це місто...» 83

«По твоїх пальцях...» 84

«Небо — не просто стеля...» 85

«Коли плачуть пальці...» 86

«Чорнокрилими серпанками зіниць...» 87

Сон 88

«з різних дахів різних будинків...» . 89

«Ми — марева розгублених світанків...» 90

«Падали погляди ниць у самотність...» 91

«Коли я стану деревом...» 92

«Мама вже хоче зручніше вмотитись...» 93

«Коли я відкриваю записник...» 94

«Небо, наче ковдра з твого ліжка...» 95

«Входжу в ліс. як у полум'я Дантових кіл...» 96

«Твої вікна зоріють на схід...» 97

«Я - твоє вогнище, волхве...» 98